

NOVADNIEKS

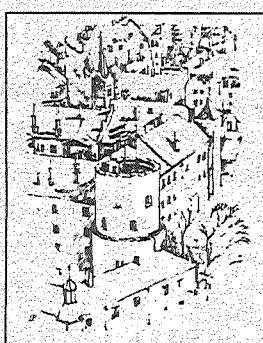
• SESTDIENA, 2003. GADA 15. NOVEMBRIS

• Nr. 85 (7396)

• Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,26

LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI!

Laikraksta nākamais
numurs iznāks
sestdien, 22. novembrī.

Latvija atdzimst ik gadu no jauna
mērķos, ko izvirzām,
darbos, ko padarām,
dzimtās, kuras turpinām.

Sveicu valsts 85. dzimšanas dienā!

Vaira Vike-Freiberga
Valsts prezidente

Nepazaudēt katram savu zvaigzni un
brīvas Latvijas ideālus, kas mūs vieno!

Vēlu garaspēku, sirdsgudrību un jauncelmes sparu,
sagaidot Latvijas Republikas proklamēšanas 85. gadsākātu!

Ingrīda Ūdre,
LR 8. Saeimas priekšsēdētāja

Domāsim tikai gaišas domas,
Tumsu mēs atvairīt varam,
Lai Dievs spēj labi sarežēt
Un nepaiet Latvijai garām.

A.Auziņš

Mēs visi kopā esam tie, kas virza savu valsti,
kuras vakardiena atšķiras no citu valstu nākotnes,
uz kopīgu nākotni. Katrs atsevišķi un visi kopā snieg sim
spēku, gudrību un izturību, būsim aktīvi
līdzdalīnieki dažados notikumos, aizstāvēsim
savas valsts godu.

Lai katra mūsu neveiksme stiprina mūsu gribu un
lai katra veiksme dod mums spēku turpmākajam
darbam. Lai Dievs dod mums visiem spēku šim
darbam! Mūsu Latvija būs tāda,
kādu mēs to paši veidosim.

Sveicam visus Preiļu rajona iedzīvotājus!
Latvijas Republikas proklamēšanas 85. gadadienā!
Preiļu rajona padome

Te ir tā vieta, kur atkal un atkal
Atgriezties aicinās sirds.
Te ir tā birzīņa, pagalms un aka,
Mūžam, kas neaizbirs.
Te ir tā vieta, kur spārnī mums auga,
ligzda, ko šūpoja bērzs...
Te no šī tīruma, te no šī lauka
iesākās vērtību mērs.
Te, kur, liesmu sedzot ar plaukstu,
piemiņas svečīti likt...
Vieta, kur pārnākt, vienalga, cik augstu,
vienalga, cik tālu mums tikt...

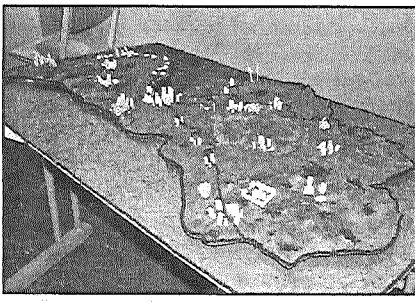
O.Lisovska

Latvijas Republikas proklamēšanas 85. gadadienā
vēlam ik darbā sarežēt augstāko mērķi — Latviju.
Ik dienā saglabāt daļu sapņa — par Latviju.
Lai vairāk ir to sapņu un darbu, kas vairo mūsu
valsts stiprumu un labklājību.

Līvānu novada dome

Sveicam Latvijas Republikas proklamēšanas
85. gadadienā, novēlam ikkatram pagasta
iedzīvotājam augt līdzi valstij gan domās, gan darbos!
Saunas pagasta padome

Skolēnu apsveikumi valsts jubilejā

● Galēnu pamatskolas skolēni pie-
dalījās plakātu konkursā «Mana Lat-
vija». 8. klase izveidoja darbu ar tau-
tu tērpos gērbtīem cilvēkiem Lat-
vijas fonā.

● Sīlukalna pamatskola kokapstrā-
des un mājturības pulciņu dalībnieku
kopējais darbs atklāj Latvijas skais-
tumu ar tās arhitektūras pieminek-
liem, pilsētām, kalniem un upēm.

● Riebiņu vidusskolas 2.b klases
(pa kreisi) un 8.b klases sagatavotie
plakāti rotā skolas foajē.

Foto: M.Rukosujevs

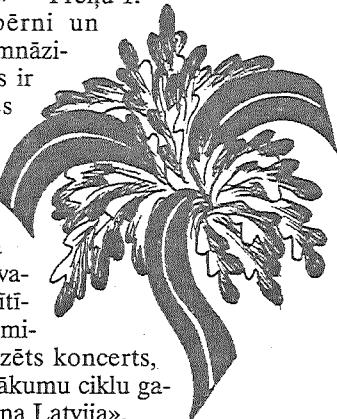
- Preiļu un Līvānu novados → 2. lpp.
- «Novadnieka» abonenti saņem «Unibankas» balvas → 3. lpp.
- Preiļos likvidē sabiedrisko aku → 4. lpp.
- Mēs sveicam tevi, Latvija! → 5. lpp.
- Apbalvoti par ieguldījumu rajona izaugsmē → 6., 7. lpp.
- Apsveikumi, horoskops → 8. lpp.
- Konkurss jaunajiem matemātiķiem → 9. lpp.
- Sludinājumi, reklāma → 12. lpp.

Pārtrauc pieņemt SAPARD projektus

Dienvidlatgales reģionāla lauksaimniecības pārvalde informē, ka sakarā ar SAPARD programmas ietvaros pieejamo resursu izlietojumu un Zemkopības ministrijas lēmumu no 16. novembra tiek pārtraukta projekta pieņemšana SAPARD programmas 4.1. apakšprogrammā «Vispārējās lauku infrastruktūras uzlabošana». Līdz ar to atcelts 2003. gada 23. aprīli laikrakstā «Latvijas Vēstnesis» publicētais SAPARD programmas projektu pieņemšanas termiņš – 2003. gada 15. decembris.

Preiļu dejotāji valsts svētkos uzstāsies Latvijas Nacionālajā operā

Latvijas 85. dzimšanas dienas svinīgajā koncertā, kas Latvijas Nacionālajā operā notiks 18. novembrī pulksten 16.00, uzaicināti piedalīties arī jaunie dejotāji no Preiļiem. Ar savu azartu un raito dejas soli svētku dalībniekus iepriecinās deju kopa «Gaida» — Preiļu 1. pamatskolas bērni un Preiļu Valsts ģimnāzijas jaunieši, kas ir konkursa «Mēs un deja» laureāti, «Novadniekam» pasāstātīja «Gaidas» ilggadējā vadītāja Gaida Iavanaugh. Tas ir Izglītības un zinātnes ministrijas organizēts koncerts, kas noslēdz pasākumu ciklu gāda garumā «Mana Latvija».

NACIONĀLĀS ZINĀS

Nekas īpašs – budžets kā budžets

2004. gada budžets faktiski ne ar ko neatšķiras no iepriekšējo gadu budžetiem. Tas paredz apmēram Ls 120 miljonu pieaugumu attiecībā pret iepriekšējo gadu (ši gada pieaugums bija Ls 130 miljoni), kurus piešķir vispirms pensionāriem un medicīnai — sferām, kurās niecīgs izrādīsies jebkurš pieaugums, un tad pārdruskai visām pārejām nozarēm. Atšķirīga bija tikai budžeta apspriešana. Ja 7. Saeimas tribinē kāpa plāpāt sociāldemokrāti, tad 8. Saeimas tribinē viņu vietu ienēma tautparteji, kuri nekādi nevar samierināties ar savu palikšanu opozīcijā, it sevišķi pēc tam, kad laime nogāzt Eiropas Republiku valdību jau šķita tik tuvu. Tomēr nevar noliegt, ka debates bija saturīgakas, jo bijušais finansu ministrs Gundars Bērziņš ir neapšaubāmi kompetentāks par valsts naudas izlietojumu. G. Bērziņš norādīja, ka trūkst naudas ES projektu līdzfinansējumam, un to, ka budžets nekompleksēs nākamgad budžeta iestāžu zaudējumus no inflācijas, kura varētu pieaugt līdz 4%. Viņam, protams, oponēja tādādējas finansu ministrs Valdis Dombrovskis, kas apgalvoja, ka attiecības ar ES esot sakārtotas un ka budžetā nemaz nevajag speciāli ieziņēt visu Latvijas līdzfinansējumu.

Vēl viens jauns izgudrojums, kā sodīt pavalstniekus

Un tas ir — ar bezbēru nodokli sodīt vīsus. Vēlmi reanimēt padomju laikos ieviesto bezbēru nodokli šobrid atzinīgi vērtē vienīgi īpašu uzdevumu ministra bērnu un ģimenes lietas sekretariāts. Pārējā sabiedrība daja to uztver ar dalītām jūtām, piedāvātās nodokļu izmaiņas nosaucot arī par sodu. Sekretariāts ir sagatavojis grozījumus likumā par iedzīvotāju ienākuma nodokli, lai, kā skaidro minista padomnieks Pēteris Leīškalns, «pašādētu ģimenēm, kurās vecāki strādā un paši rūpējas par saviem bērniem». Viņš gan neslēpa, ka Eiropā un Amerikā šīs rūpes izpaužas samazināta nodokļa veidā, bet Latvija iecerēta citā kārtībā. Ta kā pārējējais neapliekamais minimums par apgādībā esošiem bērniem neesot nopietni uzvērās — ieguvums ģimenei uz vienu bērnu esot aptuveni 2,62 lati — turpmāk iecerēts, ka tas dos papildienākumu — aptuveni 9,5 latus. Savukārt iedzīvotāji, kuriem bērnu nav, nodokļos maksās vairāk. Demogrāfiskā situācija valstī esot dramatiska, skaidro padomnieks. Lai situācija izlīdzinātos, tagadējo pirmo trešo klašu skolēniem, kad viņi kļūs tēvi un mātes, ģimēt būtu jābūt vismaz četriem pieciem bērniem. Piedāvātās likuma grozījumus krasī kritizē speciālisti, jo piedāvātā metode ir iebiedēšanas nevis veicināšanas politika. Nevisiem var būt bērni, un šādi sodīt ar nodokli, tas ir pazejoši, bet ieguvums ir tikai devīni lati. Toties, lai izstrādātu komplikētāku un sarežģītāku atbalstu sistēmai demogrāfiskām izmaiņām, ierēdnīsu smadzenes ir par vājām un nodokļu iekāsešanas alikātu valsti arī vēlētāji.

Šlesera centieni ierobežot vārda brīvību

Neviens nav noslēpums, ka premjera biedra amatā izgudroja par godu LPP un Ainaram Šleseram. Lai medīji īpaši nevērotu vicepremiera un citu politiku darbu, neuzskaitītu par mobilo tālruni norunātām fantastiskām summām. Šlesera birojā tapusi ideja, ka premjera vajadzētu iecelt īpašu padomi mediju ētikas kodeksu izstrādē. Protams, mediju pārstāvji un ekserti šo Šlesera fiksā ideju asi kritizē, vērjetot to, ka pretestību politiku asai vērtēšanai un mērījumui ierobežot vārda brīvību. Šīs var izrādīties politiskas cenzūras mērījumus aiz garīguma saukliem, saku portāla *politika.lv* redaktore Nellijs Ločmele. Arī LU Sociālo zinātņu fakultātes dekanē Inta Brikē šādu valdības uzrakstītu kodeksu uzskata par skaidru vēlmi mediju regulācijai. Šo kodeksu izstrādāšot Garīgo lietu padome, kurā ietilpst vadošo konfesiju pārstāvji un politiķi, iai «pasargātu sabiedrību no degradējošas informācijas plūsmas». Dokumenta izstrādājās nav konsultējusies ar masu medijiem, vai pētījuši citu valstu pieredzi. Vairākumā demokrātisku valstu kodeksus izstrādā mediji. Arī Latvijā no mediju pusē šīs priekšlikums un kodeksa projekts ir bijis. Kur palika?

Zīgas sagatavoja T. Elste

INFORMĀCIJA

PREIĻU NOVADĀ

Lielas izmaiņas novada budžetā

11. novembrī notikušā novada domes sēdē, kuras darbā piedalījās desmit pašvaldības deputāti, visapjomīgākais bija jautājums par izmaiņām šī gada budžetā, jo par 24 316 latiem pieaugaši ieņēmumi no ienākuma nodokļa. Par 5107 latiem lielāki ir arī pārējie ieņēmumi. Līdz ar to par 29 423 latiem palieināta budžeta ieņemu mu un izdevumu daļa.

Izpildvaras izdevumi līdz gada beigām palieināti par 4750 latiem, izglītībai izdevumi palieināti par 5466 latiem, bet dzīvokļu un komunālajai saimniecībai — par 1100 latiem. Pie lielākās summas tiks sporta, kultūras un brīvā laika organizētāji novadā, jo šiem mērķiem pārdidusskolai 11 107 lati. 1100 lati novirzīti sadalīti «Pārējā ekonomiskā darbība», bet 5500 lati citiem izdevumiem.

Izskatot konkrēto līdzekļu sadalījumu, debates izraisījās par sagatavoto lēnumprojektu, kas paredzēja par 1000 latiem palieināt izdevumus deputātu un komisiju atalgojumam. Opozīcijas deputāti Ilmārs Melušķāns un Pēteris Rožinskis aicināja šādu lēnumu nepieņemt, bet naudu atstāt rezerves fondā vai piešķirt sociālajām vajadzībām. Šādu priekšlikumu viņi pamatoja ar to, ka, gada sākumā apstiprinot budžetā finansējumu deputātu un komisiju locekļu atalgojumam, jau tāpat tikusi atvēlēta pārlieku ievērojama summa (aptuveni 13 000 lati), būtu vēlams sekot līdzi tam, kā šie līdzekļi tikuši tērēti.

Par deputāta I. Melušķāna priekšlikumu atalgojuma izdevumus nepalielināt notika atsevišķs balsojums, trīs deputāti to atbalstīja, viens bija

pret, bet seši atturējās. Nolemts, ka par 200 latiem tiks palieināti Preiļu novada domes izdevumi komandējušiem un dienesta braucieniem, pakalpojumu apmakai — 2000 lati. Aizkalnes pagasta centra izdevumi palieināti par 50 latiem, bet Preiļu pagasta centra izdevumi palieināti sekojoši — 1750 latu apmērā apkures vajadzībām, subsīdijām un dotācijām — par 100 latiem, Ziemassvētku dāvanām bērniem — 1500 lati.

1600 latu apmērā izdevumi palieināti Aizkalnes pagasts, iestājoties reģionālajā olimpiiskajā centrā, bet pašu ieņēmumiem sporta vajadzībām piešķirti 2100 lati. Lielāks finansējums paredzēts arī pagaidu sabiedriskajiem darbiem.

Sadalī «Sporta pasākumi» piešķirti 1750 lati (dalības maksa, iestājoties reģionālajā olimpiiskajā centrā), bet pašu ieņēmumiem sporta vajadzībām piešķirti 2100 lati.

1600 latu apmērā izdevumi palieināti Aizkalnes pagasts, iestājoties reģionālajā olimpiiskajā centrā, bet pašu ieņēmumiem sporta vajadzībām piešķirti 2100 lati.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L. Kirillova (*Novada domes sēdes materiālu izklāta turpinājums — nākamajā numurā.*)

LĪVĀNU NOVADĀ

Tilta celtniecības pabeigšanu atzīmēs svinīgi

Jaunā Dubnas tilta celtniecības pabeigšana tiks atzīmēta ar svinīgu tilta atklāšanas pasākumu 27. novembrī pulksten 13.00. Plānots, ka atklāšanas brīdi uz neilgu laiku tiks slēgta autotransporta satiksme pār tiltu, pasākumā piedalisies satiksmes ministrs Roberts Zīle, kā arī Latvijas Autoceļu direkcijas pārstāvji. Jauno tiltu ievērtīs arī garīdzniecības pārstāvji.

Līvānu pensionāru apvienību turpinās vadīt Veneranda Caune

5. novembrī Līvānu kultūras centrā uz gada atskaites un pārvēlēšanu sapulci ierādās pensionāru apvienību pārstāvji no Rožupes, Turkiem un Līvānu pilsētās.

Atskaiti par aizvadīto gadu sniedza Līvānu pensionāru apvienības priekšsēdētāja Veneranda Caune. Tika runāts arī par Sarkānā Krusta Līvānu pirmorganizācijas paveikto, kā pagastos dzīvojošo pensionāru aktivitātēm, jo gan Rožupes, gan Turkus pagastā darbojas atsevišķas pensionāru apvienības, kuras vadā Tekla Skrebele (Rožupe)

un Rozālija Veigure (Turki). Pensionāru apvienības domē šogad no jauna ievēlēti Anna Milda un Jānis Gavars, savukārt savas pilnvaras domē nolikuši Antons Cimars, Ēvalds Milts, Veneranda Lāčplēse un Kārlis Kalniņš, kam klātesoše pateicis par pāveikto. Par pensionāru apvienības vadītāju atkārtoti ievēlēta Veneranda Caune, kas ir arī Līvānu novada domes deputāte. Noslēgumā pensionāri noskatījās pašu filmēto videofilmu «Latgales dzīvotprieks» par aizvadītās vasaras pasākumu Rožupē, uz kuru ieradās pensionāri no visas Latgales.

Amatniecības centru atklās decembra sākumā

Latgales mākslas un amatniecības centra atklāšana Līvānos notiks 2. decembrī pulksten 14.00. Projekta «Informatīvās tehnoloģijas jaunu konkūrēspējīgu mākslas un amatniecības produktu attīstībai Latgales reģionā» finansē ES Phare programma, Līvānu novada dome, Rīgas Tehniskā universitāte, kā arī valsts. Atklāšanas pasākumā aicināti piedalīties Finanšu ministrijas, Reģionālās atlīstības un pašvaldību lietu ministrijas, kā arī Eiropas Komisijas delegācijas Latvijā un citu institūciju pārstāvji.

Vēl var pagūt pieteikties pabalsta sanemšanai

Līvānu novada pašvaldība apstiprinājusi kārtību, kādā tiek noteikts un piešķirts pabalsts kurināmā iegādei un komunālo maksājumu segšanai trūcīgajiem iedzīvotājiem, kā arī atsevišķi dzīvojošām pensionāru un invalīdu ģimēnēm. Iesniegumus pabalstu saņemšanai var iesniegt domes sociālās aprūpes nodalā, informētās vārda pabalsta pāriet Izglītībā.

Jā ġimenei piešķirts trūcīgās ģimenes statuss, kā arī tad, ja atsevišķi dzīvojošai pensionāru (invalidu) ģimēnēi ienākumi uz vienu tās locekli nepārsniedz 60 latu mēnesi, ir tiesības saņemt pabalstu kurināmā iegādei 15 latu apmērā vai dzīvokļa pabalstu (apkures, īres un komunālo maksājumu segšanai). Nereti ir gadījumi, kad ģimenei nevar piemērot trūcīgas ģimenes statusu vai arī ienākumi tikai nedaudz pārsniedz noteiktos 60 latus uz ģimenes locekli, tomēr materiālā situācija ģimēnē ir ļoti smaga. Tādos gadījumos pabalstu var piešķirt arī ar atsevišķu domes lēmumu, individuāli izvērtējot prasītāja materiālos apstākļus.

Ja ģimēnēs ir darbaspējīgi locekli, viņiem līdz 2004. gada 1. aprīlim ir jāveic līdzdarbības pasākumi jeb noteikts darba apjoms, lai pabalstu saņemtu. Tomēr šīs nosacījums neattiecas uz pensionāriem un invalīdiem. Pabalsta saņemšanai noteikti arī atsevišķi ierobežojumi. Šāda veida palidžību nesniedz personām, kuras nodarbojas ar uzņēmējdarbību, nomā telpas vai autotransportu biznesa vajadzībām. Pabalstu nemaksā arī tad, ja ġimene nedzīvo norādītajā dzīvoklī vai nelegāli izrē to citām personām. Nereti ir gadījumi, kad pabalsta prasītājam tiek konstatēti neuzrādīti ienākumi vai arī tā likumīgie apgādnieki izrādās uzņēmēji vai līdzīpašnieki — labi situēti cilvēki.

Tomēr, neraugoties uz ierobežojumiem, pabalstu saņemšanā ir arī atsevišķi atvieglojumi. Pabalsta saņemšanai nav šķērslis, piemēram, ģimenes ipāsumā esošā automašīna, ja vien tā nav jaunāka par 10 gadiem. Kā atzīst domes sociālās nodalas vadītāja Elizabetha Žeimote, nav pareizi izvirzīt šādu prasību, jo arī ġimēnē ar nelieliem ienākumiem nepieciešams transports, lai aizvestu bērnus, piemēram, uz skolu.

Iedzīvotāji, kas nav paspējuši iesniegt dokumentus dzīvokļa vai kurināmā iegādes pabalstu saņemšanai, to vēl var pagūt izdarīt Līvānu novada domes sociālās aprūpes nodalā līdz novembra beigām. G. Kraukle

«Cik garš ir ceļš uz qudrību, tik īss ir dzīves gājums.»
Eriks Adams

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktore),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniegdējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublīcējot iesauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesi (trešdien, sestdien).

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

«Novadnieka» abonenti saņem «Unibankas» balvas

Ik mēnesi «Novadnieka» redakcijā kāda diena tiek veltīta miljā gaidītu ciemiņu uzņemšanai. Tās ir reizes, kad pasniedzam ar rajona uzņēmēju laipnu pretimnāšanu sagādātās un lasītāju izlozē laimētās balvas. 12. novembrī pie kafijas galda aicinājām tos mūsu laikraksta abonentus, kuriem veiksme uzsmaidīja «Novadnieku» un «Unibankas» rīko-tajā akcijā, kad bija iespēja vinnēt trīs lietussargus, trīs pulksteņus, trīs naudas makus un trīs kalendārus.

Varbūt drēgnā un nemīlgā rudens sabaidīt, varbūt citu īemeslu dēļ, taču norunātajā stundā redakcijā ierādās tikai pieci lasītāji – prelietis Pēteris Stafeckis («Novadnieku») bija pasūtījis uz diviem mēnešiem), Preiju novada Aizkalnes iedzīvotājs Aivars Pinka (laikraksts pasūtīts uz visu gadu), līvānieti Vilhelmine Vanaga (uz diviem mēnešiem). Pēc riebinetes Veltas Pokšānes (laikraksts pasūtīts uz diviem mēnešiem) balvas ierādās viņas dēls Aldis, bet Līvānu iedzīvotājai Antonijai Starei (laikraksts pasūtīts uz diviem mēnešiem) dāvanu aizveda dzīvesbiedrs Arturs.

Jādomā par jaunatnes tiesisko dzināšanu

Stafecka kungs, kurš jau desmit gadus ir pensionārs, pārliecīnāts, ka jebkurā vecumā var atrast pietiekami nodērgas un aktīvas nodarbes. Līdz vēlam rudenim viņš ar prieku strādā mazdāriņā, lai sarūpētu dārzenus ziemai. Sirmais kungs neuzskata sevi par sevišķi aktīvu sabiedrīkā dzīvē, taču jau daudzus gadus viņš ir piesēdētājs Preiju rajona tiesā un domā, ka ir viens no stingrākajiem un prasīgākajiem, spriežot par

soda mēru likumpārkāpējiem.

Pēteri Stafecki uztrauc, ka arvien biežāk uz apsūdzēto sola nonāk gados jauni cilvēki, pat nepilingadīgie, pie tam daļai no viņiem vienai sodamībai seko nākamās. Tieki izdarīti arvien jauni, arvien smagāki noziegumi – zādzības, laupīšanas, slepkavības.

— Mēs vēl neesam iemācījušies domāt ar savu galvu, — viņš saka. — Kur vien paklausies, visur Eiropas Savienības prasības priekšā – pa-lielināt civiltiesiskās apdrošināšanas likmes prasa Eiropa, ievērot lopu labturības normas prasa Eiropa, visu prasa Eiropa. It kā mēs paši nezinātu, kā dzīvot.

Kad Latvijai uzspīdēs Saulīte

Arī Vilhelminei Vanagai nav īstas pārliecības, ka līdz ar Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā, dzīve strauji ies augšup. No tā vien, ka esam nobalsojuši par ES, Saulīte spožāk neuzspīdē. Viņēs ne-staigāsim, jo ārzemnieki mums *humpalas* piegādās, bet grūtības vēl nobaudīsim, viņa spriež. Divdesmit divus gadus Vilhelmines kundze strādājusi Līvānu 1. vidusskola par direktora vietnieci saimnieciskajā darbā. Kopš devusies pensijā, viņa nesēž, rokas klēpī salikusi. — Man ir neliels dāriņš pilsētā, laukos – zeme. Audzēju gan kartupeļus, gan kāpostus, gan burkānus, paši vajadzībām pie-tiek un vēl pāri paliek, — viņa teic. — Varētu pāri pa-likušo produkciju pārdot, bet Līvāni jau nav nekāda lielpilsēta, gandrīz katram sava dāriņš, un pirktgribētāju tirgū Maz.

Vilhelmine Vanaga ar prieku un lepnumu stāstīja par saviem bērniem – abām mei-nām, kas vissākām iestās ieguvīs spēkiem. — Viņi ir ļoti līdzīgi, — viņa teic. — Varētu pāri pa-likušo produkciju pārdot, bet Līvāni jau nav nekāda lielpilsēta, gandrīz katram sava dāriņš, un pirktgribētāju tirgū Maz.

Vilhelmine Vanaga ar prieku un lepnumu stāstīja par saviem bērniem – abām mei-nām, kas vissākām iestās ieguvīs spēkiem. — Viņi ir ļoti līdzīgi, — viņa teic. — Varētu pāri pa-likušo produkciju pārdot, bet Līvāni jau nav nekāda lielpilsēta, gandrīz katram sava dāriņš, un pirktgribētāju tirgū Maz.

tām un znotiem, četriem mazbēriem.

Zemnieka analītiskais skatījums uz dzīvi

Preiju novada Aizkalnes pagasta «Sūnupīšu» saimnieks, pēc izglītības ekono-mists, Aivars Pinka rīmtā un nosvērtā garā klāstija savu zemnieka viedokli par pārmaiņu gados Latvijas laukos notikušajām izmaiņām. Ar

tok izsvērtu un analītisku līdzšinējās situācijas vērtējumu, kādu mums sniedza Aivars, varētu lepoties dāzus labs vietejais politiķis, kam novada vadības svirās rokās.

Zemnieka grūto ikdienu Aivars Pinka izvēlējies, domājot par savu triju bērnu nākotni. — Mans pienākums ir dot auglīgu augsmi saknēm, lai viņi nepaliiek par ūdens-zālēm, kas dzīvē ļaujas ūdeņu tecējumam.

Mūsu valsts neatkarības gados pieredzēto viņš salīdzina ar Servantesa Donu Kihotu, kas cīnījās ar vējdzīrnāvām, bet visu neveiksmju cēlonus iesaka meklēt mūsos pasos un justes līdzatbildīgiem par daudzajām negācijām sabiedrībā.

Grūtības ir, lai tās pārvarētu

Aldis Pokšāns bija gados visjaunākais mūsu tikšanās dalībnieks. Viņš strādā Preiju rajona policijas pārvaldē un savā darbā vistiešāk ir saskāries ar problēmām, ko cilvēkiem rada nesakārtotā ekonomikā un likumos. Jauno policijas darbinieku visvairāk uztrauc pārlieku humānīe li-kuma panti, kas visdažādākajiem alkohola tirgoņiem pēc grādīgās dziras izņemšanas jau nākamajā dienā ļauj atkal pārdot to pāšu nenoskaidrotās izcelmes dzēri-

ZVANI!

Jebkurš var piezvanīt uz laikraksta redakciju un izsacīt savu sāpi, vienkārši parunāt vai arī izteikt priekšlikumus, jautāt. Varat norādīt uz dažādām nejēdzībām, klūdām, jums nepieņemamām norisēm. Protams, neaizmirstiet pateikt arī ko labu.

Katru darbdienu uzklausīsim jūs pa tālr. 1-53-07056.

Valsts sākas ar attieksmi

Valsts dzimšanas dienā tās gadus var skaitīt dažādi, un visi skaitīti būs pareizi. Gan tie 85, kas aprit kopš valsts proklamēšanas dienas, gan kopā saskaitīti pirmie 22 gadi līdz okupācijai un otrs neatkarības periods – 13 gadi. Sanāks, ka neatkarīgā Latvija pastāvējusi tikai 35 gadus. Bet var arī uzskaitīt tos gadus simtus, kopš latviešu ciltis dzīvojušas, strādājušas, aizstāvējušas uz šīs zemes pie Baltijas jūras. Un vienmēr būs pareizi, jo te mēs un mūsu vistālkie senči esam uzticīgi turējušies pie savas ne visai dāsnās zemes, pacietuši austos ziemas vējus ar cerību uz īsās vasaras garāmskrojošo siltumu, panesuši un izturejuši tumsu, miglu, drēgumu. Varbūt, ka arī tāpēc pēdējos gados ap novembra vidū debesis mūs atalgo ar kādu jauku parādību — «zvaigžņu lietiem». Un, ja kādam elitārie svētku salūti galvaspilsētā vai mazāk pieticīgie mazākās pilsētās ir nepieejami, tad no debesu dzīlēm nākusi meteorītu rotāja ir dāvināta katram, kas vienā to vēlas.

Ar ko mums sākas Latvija? Ar attieksmi. Šajās dienās iznāca iegriezties 24 rajona skolās, un ikreiz bija prieks, ka, verot galvenās ieejas durvis, acīm pavērās svētku noformējums – ar sarkanbaltsarkanām lentām, ziediem, karodzīniem, pašu veidotiem plakātiem, kā veltījums valsts jubilejai. Dažā no skolām to vēl tikai steidza gatavot, bet visur telpās valdīja skaista pirmssvētku noskaņa. Taču pie kādas no skolām pret nāca mazu bērnu bariņš, — zēni, meitenes. 1. vai 2. klases skolēni, kam stundas beidzas ap pusdienu laiku. Bērni savstarpēji kīvējās, un viņu lietotie vārdi bija tik rupji, kādus var dzirdēt tikai no pieaugušām degradētām personām. Mazie skolnieči nesa savas ģimenes vizuālo attēlu, jo nekur citur kā tikai mājas viņi šīs rupības bija samācījusies, un, pats galvenais, neviens vienā to acīmredzot, nebija arī aizliedzis. Tāda daļai no ģimenēm ir attieksme pret sevi, pret līdzpilsoņiem, pret sabiedrību.

Zurnālista gaitas iepriekšējos gados 18. novembrī ir vedušas cauri ciemam, pagastu centriem. Pelēcīgi un drūmi. Jo lielākoties vietējo iestāžu un uzņēmumu vadītājiem tas ir līcīs pārāk apgrūtinoši – valsts svētku dienā parūpēties par karoga uzvilkšanu, kā tas ir noteikts. Varbūt no Eiropas Savienības kāds nāks un mūsu vietā parūpēties par pilsoņu patriotisko pie-nākumu pret savu valsti? Žēl, ka lielās pašvaldības neatrod naudu, lai vietās, kur apgrozās vairāk cilvēku, sagādātu kādu svinīgu, svētkiem veltītu akcentu.

Kā uz delnas ir redzamas pašvaldības, kurās trīspadsmit gadu laikā visas izmaiņas bijušas virzītas uz pozitīvo, uz attīstību. Kā tajās atjaunots, uzlabots, remontēts, kā rakstīti projekti un piesaistīti līdzekļi, kā mobilizēti savi iedzīvotāji piedalīties, iesaistīties, mēģināt, riskēt, uzdrošināties. Un pašvaldības, kurās šo gadu laikā izskatās tieši tāpēc kā pirmajā neatkarības gadā, bet pats pašvaldības vadītājs nekautrējas paziņot, ka «mums ar to neatkarību tā pašvaki». Drīzāk jau ne ar neatkarību, bet gan «pašvaki ar vadītāju».

Mēdz teikt, ka tumsu vajag nevis kritizēt, bet iedegt svečīti, lai būtu gaisma. Tāpēc svētku priekšvakarā varbūt ne tik daudz jārunā par ne-gācījām, bet par to labo, kas tomēr ir mums ap-kārt. Esam atradusi iespēju šajā laikraksta nu-murā pastāstīt par tiem cilvēkiem, kas dod savu ieguldījumu kopējā izaugsmē, kas neskaita stundas un nemēri patērēto energiju. Lai vairāk šādu cilvēku mūsu sabiedrībā, lai vairāk zināt alkstošu un gudru bērnu, lai staro smaidi un dzirkstī priekš! Un lai visu mūsu valsts māju logi 18. novembra vakarā sveicina Latviju tās dzimšanas dienā ar iedegtu sveču ugunīm, kā tas bija pīrmās brīvalsts laikā.

L.Rancāne

Tirkus ziņas (Ls/kg)

Līvānos	Preijs	Līvānos	Preijs	Līvānos	Preijs
Gurna gaļa	1,79	Liellopa, teļa gaļa	1,10-1,70	Skābēti kāposti	0,40
Plecs	1,40	Piens	0,15	Mārrutki	—
Kakla karbonāde	2,0	Krējums	0,80-1,0	Kabači	—
Karbonāde	2,65	Biezpiens	0,50-0,60	Paprika	0,25-0,50
Kārtaine	1,49	Sviests	1,40	Puravi	0,15 (gab.)
Spekis	1,10	Siers	1,50	Kiploki	0,15 (galv.)
Sālīts spekis	1,0-1,40	Renģes (svaigas)	0,30	Sipoli	0,25
Zāvēta gaļa	0,90-3,0	Karpas	1,30	Zalumi	0,10 (bunt.)
Galva	0,60-0,70	Butes	0,55	Rutki	—
Stīlbīni	0,58	Līdakas	0,80	Sakņu pētersīji	0,10 (gab.)
Kājas	0,40	Paipalu olas	1,0 (20 gab.)	Sakņu selerījas	—
Ribīnas	1,0-1,40	Dārzeni, augļi, ogas, medus	—	Pupījas	0,60
Kauli	0,50-0,60	Kartupeļi	0,08-0,10	Kirbjji	0,12
Aknas	1,30	Bietes	0,15	Smiltsērkšķi	—
Sirds	1,0	Vārītas bietes	0,25	Linsēklu eļļa	—
Plaušas	0,70	Burkāni	0,15-0,25	Linsēklu rauši	—
Nieres	0,70	Dzērvenes	0,60	Kaltētas sēnes	—
Mēle	2,0	Cidonijas	—	Mieži	0,10
Tauki	0,65	Āboli	0,20	Kvieši	—
	0,50-0,70	Kāposti	0,08-0,10	Auzas	—
			0,07-0,10		0,10

Vārkavas novadā

■ ATMINU PĒCPUSDIENA VANAGU PAMATSKOLĀ. 9. novembrī uz novada kultūras centra darbinieku rīkoto atmiņu pēcpusdienu Vanagu pamatskolā pulcējās vietējā sabiedrība un ciemini. Pēc svinīgā dievkalpojuma Vanagu baznīcā risinājās sarunas par četrdesmito gadu notikušiem tuvākajā apkārtnei. Vēl tagad daudz kas no toreiz pieredzētā un pārdzīvotā tiek uztverts nevienuoziņīgi, vecās brūces dzīst ilgi un smagi.

Kā «Novadniekiem» pastāstīja novada kultūras centra vadītāja Monika Livdāne, Vanagi un Vārkava pēc Otrā pasaules kara bija viena no tām vietām, kur visaktīvāk darbojās nacionālie partizāni. Vanagu priesteru Antonu Juhneviču vadībā tur tika izveidota Latvijas Tēvijas sargu (partizānu) apvienība. Uz tiksānos bija ieradušies 1945. gada notikušu aculiecinieki, nošauto nacionālo partizānu tuvinieki, Latvijas Nacionālo partizānu apvienības valdes locekļi un ciemiņi no Okupācijas muzeja. Ar dziesmām klātesošos priecejā Rožupes kultūras nama jauktais vokāla ansamblis Ineses Upītes vadībā. Preiļu vēstures un lietīšķas mākslas muzeja darbiniece Valentina Brice iepazīstināja ar muzeju sagatavoto izstādi «Ceļi izzūd nakti...». Šonedēļ izstāde apskatāma Vanagos, bet ar muzeju panākta vienošanās, ka turpmāk tā celos pa novada skolām, lai par nacionālo partizānu likteņiem uzzinātu arī skolēni.

Riebiņu pagastā

■ PILDA UGUNSDROŠĪBAS PRASĪBAS. Pašvaldības deputāti pagasta padomes sēdē izskatījuši divus Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta inspektoru sastādītos priekšrakstus par pārbaudēm pagasta padomes ēkā un Riebiņu kultūras namā. Daļa no konstatētajiem trūkumiem jau novērsti, piemēram, pagasta padomes ēkai un kultūras namam iegādāti ugunsdzēšamie aparāti, nomainīti drošinātāji. Sakarā ar to, ka cītiem paredzamajiem darbiem finansējuma šogad nav, to paredzēts ietvert pagasta padomes nākamā gada budžetā.

■ TURPINĀS VIDUSSKOLAS KATLU MĀJAS RENOVĀCIJA. Riebiņu vidusskolā turpinās katlu mājas renovācija. Jaunie apkures katli ir jau iegādāti, bet kavējas to uzstādīšana, tāpēc pašlaik apkurei tiek izmantots vecais katls. Pagasta padomes priekšsēdētājs Voldemārs Adamovičs informēja, ka jaunos katlus būs iespējams kurināt gan ar šķeldu, gan malku un akmenoglēm. Lai būvdarbi tiktū izpildīti atbilstoši visiem normatīviem aktiem, pašvaldības deputāti par būvuzraugu Riebiņu katlu mājas renovācijā izvēlējās Preiļu rajona pašvaldību apvienotās būvvaldes arhitektu Artūru Poplavski.

■ APSTIPRINĀJA SAISTOŠOS NOTEIKUMUS. Sakarā ar nepieciešamību uzlabot sabiedrisko kārtību pašvaldības teritorijā, kā arī, pamatojoties uz likumu «Par pašvaldībām», nolēmts apstiprināt saistošos noteikumus «Par sabiedriskās kārtības ievērošanu». Līdz ar to spēku zaudēja iepriekšējie, 1998. gadā apstiprinātie noteikumi. Jaunos saistošos noteikumus vēl sūtīs uz Pašvaldību lietu pārvaldi izskatīšanai.

■ ATĻAUJ NOZĀGĒT KĻAVU. Riebiņu Romas katoļu draudzes prāvests Jānis Stepiņš bija griezies pagasta padomē pēc atļaujas nozāgēt kļavu, kas atrodas blakus draudzes dzīvojamai mājai, apdraud tās jumtu un traucē elektrolinijai. Pašvaldības deputāti šo lūgumu apmierināja, traucējošā kļava tiks nozāgēta.

■ NEVĒLAS VEIDOT FILMU PAR RIEBIŅIEM. Pagasta padomes deputāti izskatīja sabiedriskās organizācijas «Projekts «Vizuālā Latvija»» piedāvājumu uzņemt dokumentālu filmu par pašvaldību. Tādā gadījumā pašvaldībai būtu jāsedz puse no filmas izdevumiem, tas ir, aptuveni 600 lati. Sakarā ar finansējuma trūkumu nolēmts pagaidām no tik vilinoša piedāvājuma atteikties.

■ ATSAKA BALTINAVAS KATOĻU DRAUDZEI. Deputāti vienbalsīgi nolēma atteikt Balvu rajona Baltinavas Romas katoļu draudzes lūgumam sniegt finansiālu palīdzību draudzes mājas jumta remontam. Atteikums bija pamatots, jo Riebiņu pagasta teritorijā ir četras dažādu konfesiju baznīcas, kurām pašvaldība neatsaka finansiālu palīdzību. Tā Riebiņu katoļu draudzei pēdējo divu gadu laikā piešķirta palīdzība 800 latu apmērā. Pienīņu draudzes baznīcai – 200 lati, Riebiņu pareizticīgo draudzes baznīcai apmaksāta žoga režīga iegāde, kā arī samaksāts strādniekiem, kas zogu uzstādīja.

INFORMĀCIJA

Hipotēku banka prezentē jaunus pakalpojumus pašvaldībām

Trešdien, 12. novembrī

Hipotēku bankas Preiļu nodaļas vadītāja Evgēnija Leonoviča aicināja uz bankas pēc remonta paplašinātajām telpām Preiļu rajona pašvaldību vadītājus, lai informētu par jaunu un ipaši izdevīgu sadarbības piedāvājumu Latvijas pašvaldībām. Piedāvājums ir speciāli veidots, lai pašvaldības, uzturot bankas kontu Hipotēku bankā, ietaupītu savu naudu nemaksājot par konta apkalošanu, konta operācijām un iekšbankas pārskaitījumiem

Pašvaldībām tiek piedāvāts veikt maksājumus internet-

bankā ar būtiskām atlaidēm, bet pārskaitījumus Hipotēku bankas robežas bez maksas. Tāpat banka paaugstina pelṇas procentu likmes par atlīkumu pieprasījuma noguldījuma kontā, kā arī citus izdevīgus piedāvājumus, kas ļaus efektīvāk pārvaldīt pašvaldības līdzekļus.

Īpašo piedāvājumu klāstā ir *HipoNet* internetbankas iespējas, kuru izmanotošanai banka piedāvā bezmaksas reģistrāciju, kodu kartes izsniegšanu, *HipoNet* palīgprogrammu «Spridītis» un bankas speciālista konsultācijas sistēmas lietošanas jautājumos pa tālruni vai elektronisko pastu.

Pašvaldību vadītāji izrādīja interesi par bankas jauna-

● Internetbankas produktu pārdošanas vadītājs Vādis Jurušs prezentē *HipoNet* internetbankas darbības iespējas.

jiem piedāvājumiem un izteicā priešlikumu sarikot se-mānu, kur detalizētāk varē-

tu iepazīties ar Hipotēku bankas pakalpojumiem.

T.Eiste

Preiļos likvidēja aku, kur ūdeni nēma desmitiem ģimeņu

Šonedēļ nepatīkami pārsteigtī jutās un pēc palīdzības «Novadnieka» redakcijā griezās vairāki desmiti preiļiešu ģimeņu, kuri līdz šim gadu desmitiem ūdeni savām vajadzībām nēma no pilsētas akas, kas atrodas uz Brīvības un Valmieras ielas stūra. Aka bez jebkāda pažīnojuma ir slēgta.

Runa ir par pumpi, kas atrodas uz pilsētas zemes, kas tiek labiekārtota. Iespējams, ka aka izskatās visai arhaiski un ziemā varētu arī traucēt, jo izlaistītais ūdens sasaltu un bruģis apaku kļūtu slidens. Taču apkārtējie iedzīvotāji jutās apbēdināti, jo ar viņiem neviens tā arī nav aprūnājis un paskaidrojis, kādu iemeslu dēļ aka tiek likvidēta. — Mums gan teica, ka šo aku pavisam nelikvidēs, bet tikai pārnesīs uz citu vietu, lai nav pagalma vidū. Šķiet, ka bija pat caurules astvestas, bet tad tās atkal aizveda projām, un mēs palikām bez akas, — stāsta kāda pensionāre.

SIA «Preiļu saimnieks» ūdensapgādes daļas vadītājs Aleksandrs Lapuha uz «Novadnieka» telefonisko jautājumu par sabiedriskās akas likteni atbildēja īsi un skaidri, ūdens nebūs. Viņš arī paskaidroja, ka iedzīvotājiem nav pamata sūdzēties, jo nākamā tuvākā aka atrodas turpat Brīvības ielā 24, kas ir tikai 130 metrus tālāk. Viņš arī paskaidroja, ka tādā veidā pilnībā tiekot ievēroti Ministru kabineta noteiku-

● Šeit nenāc... ūdens nav.

mi, kas paredz, ka maksimālais attālums līdz akaī nedrīkst būt lielāks par 200 metriem.

Tiesa, noteikumi varbūt arī ir ievēroti, taču apkārtējiem iedzīvotājiem, kuru lielākais vairums ir pensionāri un ģimenes ar maziem bērniem, no tā vieglāk netiek. Vakaros pilsētnieki ar spaņiem, kanāniem un ratiņos sakrautiem kastroļiem dodas uz attālāko aku pēc ūdens ēdienu gatavošanai, drēbju mazgāšanai un citām saimnieciskajām vajadzībām. Grūtāk ir vecajiem laudīm, kas nespēka dēļ nevar atnest mājās pilnu spaņi, tāpēc viņiem vairākus simtus metru garo ceļu nākas mērot vairākkārt. Ja paredzēta veļas mazgāšana, lielākā dienas daļa pāriet, kamēr sagādā nepieciešamo ūdens daudzumu.

Lai pievērstu uzmanību problemātiskajai situācijai, Brīvības ielas iedzīvotāji uzrakstīja kolektīvu vēstuli (to

parakstīja vairāki desmiti ģimeņu) un šonedēļ ie-sniedza Preiļu novada domē. Novada domes priekšsēdētāja vietnieks Vladimirs Ivanovs to solīja izskaitīt jau tuvākājās dienās, kā vienu no prob-lēmas risināju-ma variantiem minot iespēju

aku pārcelt uz kādu mazāk vietu turpat traucējošu netālu.

Iepazīstoties ar domē saņemtās iedzīvotāju vēstules saturu, SIA «Preiļu saimnieks» siltumapgādes un ūdens un kanalizācijas nodalas vadītājs Vladimirs Haritonovs teica: — Pagaidām kategorisku atbildi par turpmāko akas likteni dot nevaru, par to vēl lemsim ar domes speciālistiem. Esmu izmērījis attālumu līdz tuvākajām akām (nez, vai tas bija no attālākās mājas? — red.), tas nepārsniedz pieļaujamās normas.

Sabiedriskās akas jeb, kā tautā sauc, pumpji ir vienīgā iespēja saņemt ūdeni tai preiļiešu daļai, kura dzīvo nelabiekārtotos dzīvokļos bez ūdensvada. Visā pilsētā šādu aku ir vairāk nekā divdesmit. 2002. gada vasarā, kas bija ļoti karsta un sausa, arī «Novadnieka» žurnālisti bija liecinieki tam, ka pēc ūdens lopu dzirdināšanai un

citām vajadzībām brauca pat laucinieki. Ūdeni projām veida ne vien kannās, bet pat mucās. Nenoliedzami, SIA «Preiļu saimnieks» tas radīja zaudējumus, jo ūdeni no sabiedriskajām akām cilvēki nēma par baltu velti, bet arī tie preiļieši, kas par šo pakalpojumu maksā 15 santūmus mēnesī no cilvēka, apmaksā tikai nelielu daļu ūdens vērtības.

Priekšnieki ūdensapgādes jautājumos mums saka — ierīkojet ūdensvadu, uzlieciet skaitītāju un tad prob-lēmu nebūs, tērējet ūdeni, cik gribat, pa ceļam uz attālo aku sūrojas kāda kundzīte, kurai rokās divi tukši plastmasas bundulji. No sociālās pensijas, kas ir vienīgais viņas ienākumu avots, sievieteivā nav ne mazāko cerību sakrāt pietiekamu summu ūdensvada izbūvi.

2005. gadā Preiļu novada dome iecerējusi realizēt apjomīgu un finansiāli dārgu projektu ūdensapgādes sistēmas rekonstrukcijā. Vladimirs Haritonovs skaido, ka šī projekta ietvaros tiks likvidētas visas sabiedriskās akas, atjaunotas vecās un ievilktais jaunas ūdens piegādes trases, kas visiem Preiļu iedzīvotājiem dos iespēju saņemt tiru un kvalitatīvu ūdeni. Tas ir brīnišķīgi un cerīgi. Varbūt tādā gadījumā derēja pagādīt arī ar šīs nelaimīgās akas likvidāciju? Gan jau pumpis nekādu lielo skādi nenodarītu. Starp cītu, ja norītu rūsu un nokrāsotu, tas sakoptajā laukumā izskatītos visai amizanti.

L.Kirillova

KONKURSS

Jauno matemātiķu konkursa 2. kārta

Sveicināti kolēgi — jaunie matemātiķi! Ja jūs mācāties ne vecākā kā 7. klasē, jums patīk matemātika un jūs vēlētos brīvā laikā parisināt vēl kādus uzdevumus, tad šis konkursss ir tieši jums!

Šoreiz publicējam 2. kārtas uzdevumus un 1. kārtas uzdevumu atrisinājumus. 1. kārtas laureāti tiks publicēti reizē ar 3. kārtas uzdevumiem. Laureāti tiks noteikti gan katrā kārtā atsevišķi, gan kopvērtējumā par visām kārtām. Sūtiet savus risinājums pat tad, ja izdevies pieveikt tikai dažus no dotajiem uzdevumiem. Rakstiet ne tikai uzdevuma atbildi, bet arī savus spriedumus, kā pie tās nonācāt! Gaidām gan individuālo, gan kolektīvo risinātāju darbus (piem., divi draugi, brālis un māsa, kādas klases vai skolas matemātikas pulciņš un m.). Kolektīvajiem risinātājiem saņem komandai jāizdomā nosaukums un to mācību gada laikā nedrīkst mainīt. Komandas dalībniekiem jāvienojas par vienu risinājuma variantu un tas jānovoē kā viens, visai komandai kopīgs darbs, nevis jāsāt katra komandas dalībnieka versijas par atrisinājumiem! Katrā kārtā norādīt arī visus dalībniekus, kas piedalījās šīs kārtas uzdevumu risināšanā. Gadījumā, ja no vienas skolas vai klasses saņemsim vairākus gandrīz vienādus darbus, darbu labotājiem ir tiesības tos tik un tā apvienot vienā pulciņa darbā!

Risinājumus sūtiet uz adresi:

Jauno matemātiķu konkursam, Rudzātu vidusskola, Miera iela 13, Rudzāti, Preiļu raj. LV-5328.

Darbā (nevis tikai uz aploksnēs) OBLIGĀTI norādīt savu vārdu, uzvārdu, skolu, klasī!

Ja Jums patīk darboties ar dažu un ir pieejā INTERNET-am, risinājumus varat sūtīt arī uz e-mail: lasins@lanet.lv (šajā gadījumā vispirms iepazīstieties ar darba noformēšanas noteikumiem lapā <http://www.liis.lv/NMS/>).

Risinājumu iesūtīšanas termiņš 5. decembris (pasta zīmogs).

2. kārtas uzdevumi.

1. Ierakstiet kvadrātā 4×4 rūtinās skaitlus no 1 līdz 16, katru tieši vienu reizi, tā visas četrus skaitļu summas pa rindām, kolonnām un abām diagonālēm būtu dažādi pāra skaiti.

2. Jānītīm ir 10 vienādmalu trijstūri, kurus var salīmēt ar malīnām kopā. No tiem Jānītīs grib izveidot lukturūšus telpisku kermeņu formā, kuriem visas skaldnes ir dotie vienādmalu trijstūri. Cik un kādus lukturūšus Jānītīs var izgatavot?

3. Vai var atrast tādu skaitīt, kuru reizinot ar tā ciparu summu, iegūst 2004?

4	6	6
6	5	5
5	5	5
6	5	5

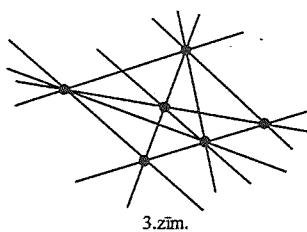
4	4	5	2
4		6	
3		2	
4	3	3	5

0	5	1	4	4
1			2	
5			1	
3			6	
5	2	3	3	1

4. zīm.

6	3	0	0	0	4
0					0
2					1
1					1
2					1
2					1

4. zīm.

3.zīm.

4. Ciematā daži bēri draudzējas savā starpā, citi — ne (ja A draudzējas ar B, tad B draudzējas ar A). Katram bērnam ir vismaz viens draugs. Brīvdienās katram bērnam ir iespēja doties vai nu uz Cirku, vai uz Leļļu teātri. Pierādiet, ka daļa bērnu var doties uz Cirku, bet pārējie — uz Leļļu teātri tā, ka katrs bērns varēs uzvināt informāciju par pasākumu, uz kuru nav bijis, no kāda sava drauga, kurš uz to bija aizbraucis.

5. Jūrā atrodas kvadrātveida sala ar malas garumu 6 km. Vai iespējams šajā salā izrakt vairākus kvadrātveida dīķus un lietus ar malas garumu 1 km tā, lai sala joprojām paliek «viengabalaina» un tās krasta līnijas garums ir 54 km?

1. kārtas uzdevumu atrisinājumi

1. Apzīmēsim nezināmos ciparus ar burtiem tā kā parādīts 1. zīm.

A	B	C
D	E	
4	F	G

H	I	8
K	0	L

1.zīm.

Skaidrs, ka $G=4$, $F=9$ (17-8), $K=1$. Acīmredzami, veicot saikšanu tūkstošu šķirā, rodas pārnesums, kas nav lielisks par 1, tātad tieši 1; no tā seko, ka $H=9$. Tā kā abi starprezinātāji ir trīsciparu skaitīti un pirmajam reizinājumam pēdējais cipars ir 2 reizes mazāks nekā otram, tad arī ciparam E jābūt 8 reizes mazākam nekā ciparam D.

4	9	4	2	4	7
2	1			4	2
4	9	4	4	9	4
9	8	8	9	8	8
1	0	3	7	4	1
a)	b)				

2.zīm.

Nemot vērā minētos secinājumus, redzam, ka $ABC \cdot E = 494$. Tātad gan cipars A, gan cipars E nevar būt lielāki par 4, t.i. var būt 1, 2, 3 vai 4 (pretējā gadījumā reizinājums būs lielāks par 494). Tā kā 494 no minētajiem skaitļiem dalās tikai ar 1 un 2, tātad E=1 vai E=2. Katrā no šiem gadījumiem iegūstam vienu atrisinājumu (skat. 2. zīm. a) un b)).

2. Skat., piem., 3. zīm..

3. Zināms, ka violeto ziedu ir vismazāk. Pieņemsim, ka to ir 1. Tad

A	B	C	D	E	Kopā
1	2	0	1	4	
B	1	1	2	0	4
C	0	1	1	2	4
D	2	0	1	1	4
E	1	2	0	1	4

5. zīm.

5. Pavisam turnīrā tika izspēlētas $(5 \cdot 4):2=10$ spēles. Katrā spēlē, kas nebeidzās neizšķirti, tika izcīnīta uzvara, tātad puse spēļu (5 spēles) beidzās neizšķirti. Katrā spēlē tiek sadaļīti 2 punkti (vai nu tos iegūst uzvarētājs, vai arī tie tiek sadaļīti par 1 katram spēlētājam neizšķirta gadījumā), tātad kopā turnīrā sadaļīti 20 punkti. Tā kā visi dalībnieki izcīnīja vienādu punktu skaitu, tad katrs šahists ieguva 4 punktus. Piemērs, kad izpildās visi uzdevuma nosacījumi, parādīts 5. zīm. — katrs dalībnieks ir izcīnījis 1 uzvaru, vienu spēli zaudējis un 2 spēles beidzis neizšķirti.

V.Springe,
Rudzātu vidusskolas
skolotāja

Atceries ABONĒT «NOVĀDNIEKU» decembrim un 2004. gadam.

Abonē pastā, pie lauku pastniekiem,
aizpildot abonēšanas kartīti,
vai interneta mājas lapā www.novadnieks.lv.

**Abonēšana ar atlikto maksājumu!
To jau izmanto daudzi lasītāji!**

ABONĒŠANAS KARTĪTE

Lūdzu noformēt «Novadnieka» abonementu:

Vārds _____

Uzvārds _____

Personas kods _____

Sanemšanas adrese _____

LV-53 _____

Tālrunis _____ (mājās) _____ (darbā) _____ (mob.t.)

Eksemplāru skaits _____

Abonēšanas termiņš — 2003. gada _____

Decembris

Vēlos maksāt redakciju _____ ja nē

Vēlos katru mēnesi saņemt rēķinu par abonēšanu ja nē

(paraksts)

2003. gada _____

Lūdzu, aizpildiet kartīti drukātiem burtiem!

AKCIJA «Policists, kuram es uzticos»

Iekšlietu ministrs Māris Gulbis 5. novembrī izsludināja akciju «Policists, kuram es uzticos», kurās mērķis ir apzināt un godināt tos Valsts policijas darbiniekus, kuri ieguvuši lielāko sa biedrības uzticību un atzinību, godprātīgi kalpojot sabiedrībai.

Iedzīvotāji akcijā varēs balsot līdz 24. decembrim. Akcijas anketas ieviedzamas, nosūtot vēstuli pa pastu Iekšlietu ministrija, Raiņa bulvāris 6, Rīga, LV 1050, akcijai «Policists, kuram es uzticos» (pastātīm 23. decembrī). Tāpat iespējams nobalsot Iekšlietu ministrijas Interneta mājas lapā <http://www.iem.gov.lv>, kā arī Valsts policijas Interneta mājas lapā <http://www.vp.gov.lv>.

Akcijas rezultāti tiks apkopoti līdz 2004. gada 10. janvārim.

Akcijas «Policists, kuram es uzticos» nolikums paredz, ka drīkst balsojot vis

REKLĀMAS, SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS

RADI SAVU NOSKAŅU!

one™
extremely mobile

LOGOTIPI

MELODIJAS

Talantu Fabrika 2: I Love You	70709841
Natalia Oreiro: Cambio Dolor	70679841
Pink: Trouble	70589841
Stacie Orrico: (There's Gotta Be) More to Life	70519841
BAZE 7&Olga Rajecka: Kad man vairs nebūs 16	68239841
Benny Benassi: Satisfaction	60039841
Underdog Project: Summer Jam 2003	68179841
Postoi parovoz	5009841
Valeriya: Chasiki	62819841
Linkin Park: Numb	65149841
Pesenna mamontenka	65289841
Panjabi MC: Jogi	54639841
Dido: White Flag	62729841
Pink Panther	6469841
Nu pogodi	3729841
Sherlok Holmes 1	20549841
Madonna: Die Another Day	31789841
Chili: Kad tevis nav klāt	65159841
Tumsa: Redz kā tu mani	52709841
In-Grid: In Tango	47769841
Kaoma: Lambada	46869841
Shakira: Objection (Tango)	46859841
Madara Celma: Away From You	46849841
Mambo Italiano	43239841
Black Eyed Peas: Where Is The Love	68169841
UFO: Pastum, pastum, pietupies!	62809841
Laima Vaikule: Viss nāk un aiziet tālumā	68229841
Sean Paul: Like Glue	68219841
Sergey Shnurov: Iz filma "Bumer"	64009841
A-Europa: V Rige devchonki	43049841
Beatles: Yesterday	1349841
Titanic	10789841
The Addams Family	7019841
Melodija - pārsteigums	3819841

BILDES

KĀ SANEMT LOGO, MELODIJU VAI BILDI

1 Uzraksti īziņu ar kodu (piemēram, 29841). Ja tev ir SIEMENS telefons, pievieno kodam burtu S (piemēram, 29841s).

2 Nosūti to uz numuru LMT 9301002 vai TELE2 6000601.

SIEMENS

A50, A52, A55, ME45, M50, M55, MT50, C45, C55 (tikai logo un bilda), S45, S55

Ls 0,35

DĀVANA DRAUGAM

Lai nosūtu logo, melodiju vai bilda draugam, pēc koda pievieno atstarpi un drauga telefona numuru (piem., 29841 XXXXXXXX). Ja draugam ir SIEMENS, kodam pievieno S (piem., 29841s XXXXXXX).

labu māju
Plaviņās.

Tālr. 9436270.

PĒRK skujkoku zāģbalķus,
sīkbalķus, papīrmalku.

Tālr. 9406920, 6465057.

PĒRK cirsmas, mežus.
Augstas cenas. Samaksas tūlītēja.

Tālr. 9228725, 6418626.

PĒRK kailcirtes, mežus
par augstām cenām.

Samaksas tūlītēja.

Tālr. 6418626, 6465057.

PĒRK mežus.

Augstas cenas.

Bez maksas formē zemesgrāmatā.

Tālr. 6536527.

SIA «Arunas & Co» meklē
DAŽADA PROFILA DARBINIEKUS.

Prasības: vidējā, augstākā vai nepabeigta augstākā izglītība;
latviešu un krievu valodas zināšanas;
personīgā automašīna.

Piedāvā: stabili atalgojumu;
izaugsmes iespējas.

Pierakstīties uz intervjuju pa tālr. 7354556
no plkst. 10.00 līdz 13.00; fakss 7354341

10%-20% atlaides
līdz 31. decembrim!

SIA «Vilcāns V» Livānos, Alejas ielā 19
(Ugālīcī pie pilsētas stadiona)
izgatavo melnā zviedru granītu pieminekļus,
apmales un melnās betona apmales.
Pasūtot pieminekli no Ls 80 —
melnā betona apmale pa brīvu!
Livānu novada iedzīvotajiem LĪZINGI!

Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.

17. novembrī z/s pārdos jaunputnus 5-6 mēn.,
dēļīgās 11-14 mēn., cena no Ls 1 L. Pupājos 7,30,
Priekļūs 7,40, Rudzātos 7,55, Rožupē 8,10, Livānos 8,25,
Jersikā 8,55, Upeniekos 9,05, Starēs 9,20, Vanagos 9,35,
Sutros 9,50, Preiļos 10,05, Ančinkos 10,30, Vārkavā 10,40,
Piliķās 10,55, Upmalā 11,10, Rimcānos 11,20, Arendole 11,35, Pelēcos 11,50, Aizkalnē 12,00, Ārdavā 12,15, Aglonā 12,30, Jaunaglonā 12,40, Aglonas st. 12,55, Bašķos 13,05,
Kastīrē 13,10, Anspokos 13,20, Gailīšos 13,35, Riebiņos 13,50, Stabulniekos 14,05, Galēnos 14,15, Polkorā 14,25, Smelteros 14,35, Pienīgos 14,45. Tālr. 5321270, 9186065.

SIA «KARA V»
IEPĒRK eglei baļķus 4,9 m.

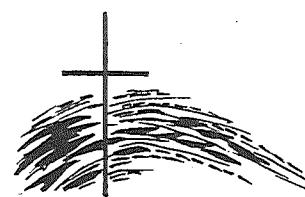
Apmaksa pēc vienošanās.

Ø 18-21 – Ls 27

Ø 22-25 – Ls 33

Ø 26 un lielāks – Ls 38

Sīkāka informācija pa tālr. 9608906,
9640126.

Viss satumst, viss izgaist,
Un gājums ir galā,
Lai cik arī cilvēka dzīves ir ūzī,
Jo likteņa grāmatai vāki ir vaļā,
Neviens nevar zināt, cik lappušu tai.

Izsakām līdzjūtību skolotājai
Zentai Andrejevai, no MĀMULĀS

uz mūžu atvadoties.

Jaunaglonas arovidusskolas
kolektīvs

Daudz ir Dieva dārzos ziedu,
Pacel acis: gaismu mirdz,
Tomēr skaistākais no visiem —
Mātes svētums, mātes sirds.

Skumju brīdi esam kopā ar
Andri Leišpu, MĀTI guidot

zemes klēpī.

SIA «Livānu mājas un logi»

kolektīvs

Cik savāds ir šis rīts —
balta gaisma vērās,
un mūžības spožuma
dvēsele dzēra un neatdzērās.

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību un esam
kopā ar Valentīnu Erti,

TEVU mūžībā pavadot.

Preiļu slimnīcas kolektīvs

Pār tavu dzīvi mūža vakars klājies,
Miers auklē rokas darbā nogurušās.

Izsakām līdzjūtību
Valentīnai Ertei un viņas gīmenei, TĒTI

smiltājā pavadot.

Mājas kaimiņi

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
Valdai Trokšai un viņas gīmenei
sakarā ar TĒVA nāvi.

Klasesbiedri, audzinātāja

Sāp sirds no tēva šķiroties,
Kad viņa taka smilšu kalnā iet.

Izsakām dziļu līdzjūtību Stanislavam
Bižānam, TĒVU mūžībā pavadot.

SIA SAU «Preiļi»

Vectētin, vectētin,
kā es tevi aizmirsīšu,
ko pasaukušu guldamies,
ko no rīta celdamies?

Skumju brīdi esam kopā ar
Beāti, Ati, Eliņu, Dināru,

no VECTĒVA uz mūžu atvadoties.

Klasesbiedri Dravnieku pamatskolas

Cik salts šis rīts —
Klau, vēji staigā,
un kaut kur izgaisusi tēva balss.

Skumju brīdi esam kopā ar

Aleksandru Ivanovu,

TĒVU mūžībā pavadot.

Bijušie klasesbiedri

Uz tavām mājām bēda atnākusi
Un tavu sirdi aukstām plaukstām

skar.

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību

Anastasijai Skutelei, BRĀLI

pēdējā gaitā pavadot.

Preiļu 1. pamatskolas

kolektīvs

Cik gājums garš man nolemts bijis,

Tik šajā saulē ir,

NU tālāk ceļu skujas vij...

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību

Rozālījai Veigurei un viņas

tuviniekam sakarā ar

MĀTES nāvi.

Līvānu novada pensionāru

apvienības dome

Lai gan aizgājušās dienas

Nekas vairs neatsauks,

Tomēr atminas ikviens

Kā sila ziedi plaukā.

Kad pēdējie atvadu ziedi gulst uz

TĒVA kapa, izsakām visdzīlāko

līdzjūtību un esam kopā ar

Nadeždu Zīmeli.